

PRESSITEADE

03.07.2026

Turvalised suhted ei sünni iseenesest – Eesti Seksuaaltervise Liit valis aasta seksuaaltervise edendajaks projekti „Terved ja turvalised suhted“

2025. aasta seksuaaltervise edendaja tiitli pälvinud projekt aitab noortel ennetada lähisuhte- ja kohtinguvägivalda ning kujundada turvalisi ja lugupidavaid suhteid.

Turvalised ja lugupidavad suhted ei kujune iseenesest – neid tuleb õppida. Just seetõttu valisid Eesti Seksuaaltervise Liidu (ESTL) liikmed 2025. aasta seksuaaltervise edendajaks projekti „Terved ja turvalised suhted“ mis aitab noortel kujundada lugupidavaid suhteid ning ennetada lähisuhte- ja kohtinguvägivalda.

Tänavu esitasid ESTLi liikmed aasta seksuaaltervise edendaja tunnustusele kokku seitse kandidaati, mis näitab, et Eestis tehakse seksuaaltervise edendamisel sisukat ja mõjusat tööd. Laureaat valiti ESTLi liikmete hääletusel.

Aasta seksuaaltervise edendaja tunnustusega tõstab Eesti Seksuaaltervise Liit esile inimese või algatuse, kes on oma tegevusega andnud märkimisväärse panuse seksuaaltervise edendamisse ning aidanud kujundada teadlikumat, tervemat ja turvalisemat ühiskonda.

Projekti tunnustamiseks esitanud ESTLi liige põhjendas oma kandidatuuri järgmiselt:

„Seksuaaltervis algab turvalistest, lugupidavatest ja vägivallavabadest suhetest. Projekt tegeleb väga olulise ühiskondliku teemaga – kuidas ennetada lähisuhte- ja kohtinguvägivalda ning toetada noori tervemate suhtemustrite kujundamisel. Koolikeskkonda toodud teadlik, süsteemne ja praktiline töö aitab murda vägivalda kordumise ringi ning annab noortele oskusi, mida nad vajavad kogu eluks. See on väärt algatus, mis väärib esile tõstmist.“

Eesti Seksuaaltervise Liidu president Liisa Larm ütleb, et tervislike ja turvaliste suhete õpetamine peab olema seksuaalhariduse lahutamatu osa.

„Seksuaaltervis ei tähenda üksnes teadmisi kehast või reproduktiivtervisest. Turvalised suhted, nõusolek, vastastikune austus ning oskus märgata ja ennetada vägivalda on seksuaaltervise lahutamatu osa.

Ka Eesti Seksuaaltervise Liit viib üle Eesti läbi tõenduspõhiseid ja kõiki kaasavaid seksuaaltervise koolitusi nii koolides kui erinevatele organisatsioonidele ning need teemad on meie koolituste oluline osa. Paraku ei ole kogu Eestis pakutav seksuaalharidus täna ühtlase kvaliteediga, samuti ei tugine kõik pakutavad koolitused teaduspõhistel teadmistel ega toeta noori parimal võimalikul viisil. Seetõttu peame eriti oluliseks tunnustada ESTLiga sarnaseid väärtusi kandvaid ettevõtmisi ning ühendada jõude, et üha enamate noorteni jõuaks kvaliteetne, toetav, tõenduspõhine ja kaasav seksuaalharidus.

Tervitame väga President Kaljulaidi Fondi, Tartu Ülikooli Seksuaaltervise Uuringute Keskuse, Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi seksuaaltervise töörühma ja Eesti Ämmaemandate Ühingu

ühisprojekti „Terved ja turvalised suhted”. Mida rohkem on Eestis selliseid algatusi, seda suurem on võimalus, et iga noor saab usaldusväärset infot ning oskused kujundada turvalisi, lugupidavaid ja terveid suhteid. Iga selline samm aitab kujundada turvalisemat, hoolivamat ja tervemat ühiskonda.“

„Paraku kasvavad paljud Eesti lapsed üles kodudes, kus vägivaldsed lähisuhted on normaalsus. Isegi kui vägivald pole suunatud otse lapse vastu, soodustab sellises hirmu ja ennustamatuse õhkkonnas elamine depressiooni, ärevuse, enesevigastamise ja sõltuvuskäitumise riski. Veelgi enam, katkised käitumismustrid võetakse kaasa ka enda käimissuhetesse,“ selgitas projekti „Terved ja turvalised suhted“ juht Britta Hunt-Šperova, miks on oluline noortega suhtevägivallast rääkida.

„Terved ja turvalised suhted“ projekti raames jõuavad sajasse Eesti kooli külalistunnid, mis käsitlevad teemasid nagu noorte kohtingusuhtes toimuv vägivald ja seda soodustavad soostereotüübid, misogüünia ja seksuaalne nõusolek. „Suuname noori märkama, et ka liigne kontrollimine ja vaimne vägivald on kohtinguvägivalla liigid. Tutvustame abivõimalusi, kui noor on kogenud suhtevägivalda ja lahendusi ka vägivalda kasutavatele inimestele,“ kirjeldas Hunt-Šperova. Ta lisas, et suhtevägivalla ennetamine koolis ei toeta mitte ainult õpilaste individuaalset heaolu, vaid panustab ka oluliselt laiemalt sellesse, et lähisuhted oleks Eestis tervemad ja turvalisemad kui täna.

Varasemad aasta seksuaaltervise edendajad

2024 – Annika Tamme
2023 – Anna Hints
2022 – Kristina Birk-Vellemaa (@s3kspositiiv)
2021 – agentuur Optimist
2020 – Merilin Mandel (@jesslapsed)
2019 – Tanel Kiik
2018 – Anna Frank-Viron
2017 – Annika Laats

Projektist „Terved ja turvalised suhted“

Projekt „Terved ja turvalised suhted“ on sündinud Tartu Ülikooli Seksuaaltervise Uuringute Keskuse, Eesti Ämmaemandate Ühingu ja Eesti Arstiteadusteüliõpilaste Seltsi ja President Kaljulaidi Fondi koostöös ning Targa Tuleviku Fondi rahastusel. Algatuse raames jõuavad sajasse Eesti põhikooli külalistunnid suhtevägivalla teemal. Eesmärk on pakkuda noortele teadmisi, mis aitavad neil luua hoolivaid ja hoidvaid lähisuhteid, märgata ja ära tunda ebaturvalist käitumist ning vajadusel abi otsida. Külalistunde viivad läbi ligi 40 spetsiaalse koolitusprogrammi läbinud ämmaemandat ja arstitudengit. Lisaks töötavad eksperdid projekti raames õpetajatele välja ka juhendmaterjali lähisuhte- ja kohtinguvägivalla teema käsitlemiseks põhikooli kõikides astmetes.

Projekti viivad ellu President Kaljulaidi Fond, Tartu Ülikooli Seksuaaltervise Uuringute Keskus, Eesti Arstiteadusteüliõpilaste Seltsi seksuaaltervise töörühm ja Eesti Ämmaemandate Ühing Targa Tuleviku Fondi rahastusel.

Eesti Seksuaaltervise Liidust

Eesti Seksuaaltervise Liit on seksuaal- ja reproduktiivtervise ning -õiguste eestkosteorganisatsioon, mis seisab selle eest, et kõigil Eestis elavatel inimestel oleks võimalus elada turvalisi, lugupidavaid ja tervislikke lähisuhteid ning teha teadlikke otsuseid oma seksuaaltervise kohta.

Meediakontakt

Ines Estrin

Tegevjuht

Eesti Seksuaaltervise Liit

| Eesti Seksuaaltervise Liit

Peterburi tee 2 | T1 keskuse 3 korrus

11415, Tallinn | ines@estl.ee

Tel: +372 982 409 | www.estl.ee www.seksuaaltervis.ee